

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਅਬ ਮੈ ਕਉਨੁ ਉਪਾਉ ਕਰਉ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਮਨ ਕੇ ਸੰਸਾ ਚੂਕੈ ਭਉ ਨਿਧਿ
ਪਾਰਿ ਪਰਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਨਮੁ ਪਾਇ ਕਛੁ ਭਲੇ ਨ ਕੀਨੇ ਤਾ ਤੇ ਅਧਿਕ ਡਰਉ ॥ ਮਨ ਬਚ
ਕ੍ਰਮ ਹਰਿ ਗੁਨ ਨਹੀ ਗਾਏ ਯਹ ਜੀਅ ਸੋਚ ਧਰਉ ॥੧॥ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਨਿ ਕਛੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਉਪਜਿਓ
ਪਸੁ ਜਿਉ ਉਦਰੁ ਭਰਉ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਬਿਰਦੁ ਪਛਾਨਉ ਤਬ ਹਉ ਪਤਿਤ ਤਰਉ

॥੨॥੪॥੯॥੯॥੧੩॥੫੮॥੪॥੯੩॥ {ਪੰਨਾ 685}

ਪਦਅਰਥ:- ਅਬ—ਹੁਣ। ਕਉਨੁ—ਕੇਹੜਾ ਜਤਨ। ਕਰਉ—ਕਰਉ, ਮੈਂ ਕਰਾਂ। ਜਿਹ ਬਿਧਿ—ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ
ਨਾਲ। ਕੇ—ਦਾ। ਸੰਸਾ—ਸਹਮ। ਚੂਕੈ—ਮੁੱਕ ਜਾਏ। ਭਉ ਨਿਧਿ—ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ। ਪਰਉ—ਪਰਉ, ਮੈਂ ਲੰਘ
ਜਾਵਾਂ। 1। ਰਹਾਉ।

ਪਾਇ—ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ। ਭਲੇ—ਭਲਾਈ। ਤਾ ਤੇ—ਇਸ ਤੋਂ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ। ਅਧਿਕ—ਬਹੁਤ। ਡਰਉ—ਡਰਉ,
ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ। ਮਨਿ—ਮਨ ਦੀ ਰਾਹੀਂ। ਬਚਿ—ਬਚਨ ਦੀ ਰਾਹੀਂ। ਕ੍ਰਮ—ਕਰਮ ਦੀ ਰਾਹੀਂ। ਯਹ ਸੋਚ—ਇਹ
ਚਿੰਤਾ। ਜੀਅ—ਮਨ ਵਿਚ। ਧਰਉ—ਧਰਉ, ਮੈਂ ਧਰਦਾ ਹਾਂ। 1।

ਸੁਨਿ—ਸੁਣ ਕੇ। ਗਿਆਨੁ—ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੂਝ। ਪਸੁ ਜਿਉ—ਪਸੂ ਵਾਂਗ। ਉਦਰੁ—ਢਿੱਡ। ਭਰਉ—
ਭਰਉ, ਮੈਂ ਭਰਦਾ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਭ—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਬਿਰਦੁ—ਮੁੱਢ-ਕਦੀਮਾਂ ਦਾ (ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ) ਸੁਭਾਉ। ਹਉ—ਮੈਂ।
ਪਤਿਤ—ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗਾ ਹੋਇਆ, ਵਿਕਾਰੀ। ਤਰਉ—ਤਰਉ, ਮੈਂ ਤਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। 2।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਭਾਈ! ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੇਹੜਾ ਜਤਨ ਕਰਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਮੇਰੇ) ਮਨ ਦਾ ਸਹਮ ਮੁੱਕ ਜਾਏ, ਅਤੇ, ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ-
ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਵਾਂ। 1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹਾਂ। ਮੈਂ (ਆਪਣੀ) ਜਿੰਦ ਵਿਚ (ਹਰ ਵੇਲੇ) ਇਹੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨਾਲ, ਬਚਨ
ਨਾਲ, ਕਰਮ ਨਾਲ (ਕਦੇ ਭੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਗਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। 1।

ਹੇ ਭਾਈ! ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਤਿ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੁਝ ਭੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਮੈਂ ਪਸੂ ਵਾਂਗ
(ਨਿੱਤ) ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਭਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਹੇ ਨਾਨਕ! ਆਖ—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਮੈਂ ਵਿਕਾਰੀ ਤਦੋਂ ਹੀ (ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ)
ਪਾਰ ਲੰਘ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁੱਢ-ਕਦੀਮਾਂ ਦਾ (ਪਿਆਰ ਵਾਲਾ) ਸੁਭਾਉ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। 2। 4। 9। 9। 13।
58। 4। 93।